

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 6P/31/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209076
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Richard Golis
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2013:5312209076.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca v konaní pred samosudcom Mgr. Richardom Golisom, v právnej veci navrhovateľa: S. L., nar. XX.X.XXXX, trv. bytom mesto H. J. H., toho času bytom (i ako adresa na doručovanie): XXX XX H. J. H. XXX, štátneho príslušníka Slovenskej republiky, proti odporkyni: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. J. H. XXXX, štátnej príslušníčke Slovenskej republiky, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou S. L., bytom ako odporkyňa, o zníženie výživné na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd s účinnosťou od 01. januára 2013 z n i ž u j e výživné, ktoré je povinný platiť navrhovateľ odporkyni, určené naposledy rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 10P/4/2011-42 zo dňa 15.7.2011, zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 70,- eur mesačne.

Vo zvyšku návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, podaným na Okresnom súde Čadca dňa 10.9.2012, navrhovateľ požiadal súd o zníženie výživného, ktoré je povinný platiť ako otec na odporkyňu, svoju (v čase podania návrhu na súd ešte maloletú, v čase vyhlásenia rozsudku súdu v tejto veci už plnoletú) dcéru, z naposledy rozhodnutím súdu určenej sumy 90,- eur mesačne na sumu 60,- eur mesačne.

Odporkyňa sa k návrhu navrhovateľa písomne nevyjadrila. Na pojednávaní vo veci samej dňa 03.4.2013 prostredníctvom svojej matky ako splnomocnenej zástupkyne vyhlásila, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí.

Súd v konaní o návrhu navrhovateľa na zníženie rozsahu vyživovacej povinnosti otca ako povinného voči plnoletému dieťaťu ako oprávnenému na právne posúdenie vykonaným dokazovaním zisteného skutkového stavu veci aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne §§ 62 ods.1 a nasl. v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 a nasledujúcimi, osobitne ust. § 77 ods.1 Zákona o rodine a § 78 ods.1 Zákona o rodine, umožňujúce v spojení s ust. § 163 ods.1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov („OSP“) na návrh podaný niektorým z účastníkov zmenu rozhodnutia o výživnom na plnoleté dieťa v prípade neskoršej zmeny pomerov oproti pomerom zisteným súdom v predchádzajúcom konaní, v ktorom naposledy rozhodol o rozsahu vyživovacej povinnosti.

Vykonaným dokazovaním (výsluchom navrhovateľa a splnomocnenej zástupkyne odporkyne - odkazujúcich súčasne na svoje výpovede zo dňa 23.01.2013 vo veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 10P/87/2012), účastníkmi predloženými a na základe ich návrhov súdom zabezpečenými listinnými dôkazmi, vrátane písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, zastupujúceho dieťa

ako súdom ustanovený kolízny opatrovník v čase pred dovŕšením plnoletosti odporkyne a vrátane obsahu spisov o predchádzajúcich súdnych konaniach o výživnom na vtedy maloletú odporkyňu) súd zistil nasledovný skutkový stav veci (§ 153 ods.1, § 154 ods.1 OSP):

Navrhovateľ je zamestnaný ako robotník v kovovýrobe u zamestnávateľa KOMAD spol. s r.o. so sídlom v H. J. H.; podľa predloženého potvrdenia zamestnávateľa jeho priemerný čistý príjem za posledných šesť mesiacov (09/2012 - 02/2013) je 475,32 eur mesačne; podľa obsahu cit. potvrdenia zamestnávateľa zo dňa 07.3.2013 navrhovateľ pracuje u tohto zamestnávateľa od 07.12.1993 na dobu neurčitú a nie je vo výpovednej dobe. Podľa predloženého lekárskeho potvrdenia je od 06.02.2013 práceneschopný. Nemocenské dávky mu boli priznané vo výške necelých 12,- eur na deň. Býva v rodinnom dome svojej matky P. L., ktorá zomrela dňa 05.6.2012; dedičské konanie dosiaľ nie je ukončené. Za plyn a elektrinu od januára 2013 spolu uhrádza 121,- eur mesačne, za vodu zaplatí 40,- eur polročne. Predtým náklady na domácnosť uhrádzali s matkou spoločne. Ako ďalšie podstatné výdavky okrem platieb výživného odporkyni a jej plnoletej sestre Marianne (aktuálne spolu na obe 180,- eur mesačne) uviedol tiež mesačné platby za mobilný telefón a splátky pôvodne dvoch a od januára 2013 už troch pôžičiek VÚB, a.s., spolu vo výške 120,- eur mesačne. Podľa vyjadrenia navrhovateľa ho zamestnávateľ začiatkom februára ústne a bez jeho súhlasu preradil na inú, slabšiu platenú prácu na striekacej linke, kde však pracovať nemôže, pretože v minulosti mal nábeh na astmu. Dva dni pracoval na novom mieste, potom musel vyhľadať lekárske ošetrovanie, vzhľadom na problémy s hemoroidmi. Má informáciu od svojich spolupracovníkov, že po ukončení práceneschopnosti ho zamestnávateľ hodlá prepustiť.

Odporkyňa je podľa predloženého potvrdenia o štúdiu aktuálne študentkou tretieho ročníka na Pedagogickej a sociálnej akadémii sv. Márie Goretti v Č.. Škola písomne potvrdila výdavky odporkyne v aktuálnom školskom roku spolu vo výške 120,50 eur (ZRPŠ 17,- eur, príspevok na stužkovú 50,- eur, úrazové poistenie 3,50 eur, učebnice angličtiny a nemčiny 45,- eur, kultúrne podujatia 5,- eur). Náklady na stravu v škole predstavujú do 25,- eur mesačne. Má ďalej okrem bežných výdavkov na stravu, oblečenie, hygienické potreby, zvýšené výdavky na fotenie študijných materiálov a výdavky cestovného do školy (0,90 eur za jednu cestu tam a späť). Podľa predloženého lekárskeho potvrdenia je alergička, pravidelne užíva lieky najmä počas peľovej sezóny od marca do augusta, výdavky z tohto titulu sú v priemere 15,- eur mesačne, mimo sezóny 5,- eur mesačne. Maloletá musí tiež častejšie navštevovať zubárku.

Matka odporkyne bola dňom 02.01.2013 vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie príslušným úradom práce z dôvodu prekročenia príjmu 140,- eur na mesiac. V minulom roku i v tomto roku vykonáva podľa predložených dokladov prácu kontrolórky pre zamestnávateľa EXACT SYSTEMS SLOVAKIA, s.r.o., s miestom výkonu práce v areáli podniku INA Kysuce, a.s. - nepravidelne, podľa požiadaviek zamestnávateľa, v minulom roku s priemerným čistým zárobkom 123,35 eur mesačne. Za mesiac január 2013 jej bola podľa vlastného vyjadrenia vyplatená mzda 516,- eur a za mesiac február 2013 očakáva mzdu nižšiu ako v januári, ale vo výške viac ako 300,- eur. Ako svoje podstatné pravidelné výdavky okrem výdavkov na vlastnú výživu a výživu študujúcich dcér Marianny a Kataríny, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, označila (zhodne so svojou výpoveďou vo veci sp. zn. 10P/87/2012) splátky pôžičky na rodinný dom, v ktorom býva spolu s oboma dcérami, vo výške 53,41 eur mesačne, za elektrinu, plyn a televíziu spolu 103,24 eur mesačne, polročne platí za vodu 52,- eur.

Ako súd zistil lustráciou vo svojej evidencii, naposledy upravil rozsahu vyživovacej povinnosti navrhovateľa ako otca k vtedy maloletej dcére - odporkyni rozsudkom č.k. 10P/4/2011-42 zo dňa 15.7.2011 (ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.8.2011), ktorým zmenil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 14P/149/2009-34 zo dňa 14.10.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Cop/94/2009-63 zo dňa 23.02.2010 vo výroku o vyživovacej povinnosti otca k maloletej dcére H., nar. 17.02.1995 tak, že s účinnosťou od 01.6.2011 otcovi uložil povinnosť platiť výživné na malol. H. namiesto dovtedajšej sumy 60,- eur zvýšenou sumou 90,- eur mesačne. Podľa odôvodnenia cit. rozsudku okresného súdu v čase rozhodnutia súdu otec maloletej pracoval u zamestnávateľa KOMAD, spol. s r.o., s priemerným čistým príjmom 444,87 mesačne, odporkyňa v septembri 2010 začala študovať na strednej škole, jej plnoletá sestra Marianna rovnako bola študentkou strednej školy a matka maloletých detí bola v tom čase evidovaná nezamestnaná, pracovala na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa EXACT Systems Slovakia, s.r.o. na dobu určitú od 30.5.2011 do 31.12.2011 ako kontrolórka lôžisk a ich balenia v INA Kysuce, a.s., za dohodnutú odmenu 2,66 eur/1 h brutto a za mesiac jún 2011 dosiahla odmenu 79,80 eur brutto.

Oboznámením ďalších pripojených spisov súd zistil, že Okresný súd Čadca rozsudkom č.k. 14P/149/2009-34 zo dňa 14.10.2009 v spojení s rozsudkom odvolacieho Krajského súdu v Žiline č.k. 5Cop/94/2009-63 zo dňa 23.02.2010 zmenil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 6C/109/2008-38 zo dňa 14.10.2009 vo výroku o vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom S., nar. 09.6.1993 a H., nar. 17.02.1995 tak, že s účinnosťou od 05.8.2009 otcovi uložil povinnosť platiť výživné na malol. S.u vo výške 100,- eur mesačne a na malol. Katarínu vo výške 60,- eur mesačne. V nasledujúcom období Okresný súd Čadca postupne: rozsudkom č.k. 5P/193/2010-49 zo dňa 06.10.2010 zamietol návrh navrhovateľa ako otca maloletých detí na zníženie výživného na obe vtedy maloleté deti, potom vyššie cit. rozsudkom č.k. 10P/4/2011-42 zo dňa 15.7.2011 s účinnosťou od 01.6.2011 zvýšil výživné na maloletú H. L. zo sumy 60,- eur na 90,- eur mesačne, rozsudkom č.k. 16P/115/2011-54 zo dňa 07.9.2011 zamietol návrh navrhovateľa na zníženie výživného na maloletú dcéru H. L. a takisto súd rozhodol i o ďalšom takomto návrhu navrhovateľa v ďalšom konaní rozsudkom č.k. 6P/51/2011-25 zo dňa 24.01.2012. Nakoniec Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 23.01.2013 vo veci sp. zn. 10P/87/2012 rozhodol s účinnosťou od 10.9.2012 o znížení výživného na plnoletú sestru odporkyne S., zo sumy 100,- eur na 90,- eur mesačne a vo zvyšku návrh navrhovateľa o zníženie výživného zamietol. V tomto poslednom konaní súd vychádzal z príjmu navrhovateľa zo zamestnania v KOMAD spol. s r.o. za obdobie 09 - 12/2012 vo výške 512,51 eur mesačne a matky odporkyne ako evidovanej nezamestnanej, pracujúcej na základe dohody o vykonaní práce pre zamestnávateľa EXACT SYSTEMS SLOVAKIA, s.r.o., vo výške 100,- až 140,- eur mesačne.

Základným hmotnoprávnym predpokladom zmeny predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým rozhodol o výživnom pre (v tom čase maloleté) dieťa, určením jeho výšky ako minimálneho rozsahu zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča, je v zmysle ust. § 78 ods.1, ods.3 Zákona o rodine v spojení s ust. § 163 ods.1, ods.2 OSP preukázanie takej zmeny pomerov v časovom období od posledného predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia o výživnom, ktorá jeho zmenu odôvodňuje. Existenciu tohto predpokladu súd zisťuje a posudzuje komplexne (najmä prostredníctvom porovnania pomerov účastníkov, z ktorých vychádzal súd v predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom s pomermi zistenými v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu v prejednávanej veci a k tomuto okamihu, v zmysle ust. § 153 ods.1, § 154 ods.1 OSP), na základe objektívnych i subjektívnych okolností na strane všetkých zainteresovaných účastníkov, tzn. tak na strane oprávneného dieťaťa, ako aj na strane oboch rodičov ako povinných, s prihliadnutím i na všeobecný vývoj životných nákladov (§ 78 ods.3 Zákona o rodine).

Súd konštatuje čiastočnú zmenu pomerov na strane oboch účastníkov - odporkyne ako oprávnenej a navrhovateľa ako povinného, so zreteľom na zákonnú vyživovaciu povinnosť oboch rodičov odporkyne, oboch stále povinných prispievať podľa svojich možností a schopností na jej výživu za podmienok § 62 ods.1 v spojení s nasledujúcimi súvisiacimi ust. Zákona o rodine.

a strane odporkyne ako oprávnenej, študentky strednej školy, napriek plnoletosti stále so svojou výživou plne odkázanej na svojich rodičov, možno uvažovať so zmenou pomerov spočívajúcou vo všeobecnom zvýšení životných nákladov za sledované obdobie, majúcich prirodzene dopad i na náklady jej nevyhnutnej výživy.

Navrhovateľ ako povinný je zamestnaný u toho istého zamestnávateľa, s pomerne nízkym príjmom, ktorého výšku aktuálne v posledných dvoch mesiacoch limituje už dlhšie trvajúca práceneschopnosť. Len pomerne nepatrné zvýšenie jeho priemerného príjmu zo zamestnania v porovnaní s príjmom, ktorý mal v čase posledného rozhodovania o výživnom na odporkyňu v konaní sp. zn. 10P/4/2011 (ktorý je naopak v súčasnosti nižší ako priemerný príjem zisťovaný súdom za posledné štyri mesiace r. 2012, pre potreby konania sp. zn. 10P/87/2012) nezodpovedá ani všeobecnému zvýšeniu životných nákladov za toto obdobie (§ 78 ods.3 Zákona o rodine). Na strane navrhovateľa možno čiastočne súhlasiť s nepriaznivým dopadom smrti jeho matky na mieru jeho zaťaženia nákladmi domácnosti.

Obaja rodičia okrem odporkyne majú naďalej i ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči sestre odporkyne S., ako je už skôr uvedené.

zmena pomerov nepochybne nastala na strane matky odporkyne, ktorá práve na priznaný, podstatne vyšší príjem z pracovno-právnej dohody, bola príslušným úradom od začiatku tohto roku vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Preto súd, uznávajúc čiastočné zvýšenie opodstatnených výdavkov na výživu oprávnenej odporkyne a nie naopak, hodnotiac ako čiastočne (v neprospech jeho schopností a možností plniť vyššie výživné) zmenené pomery povinného navrhovateľa, hoci

nemohol jeho návrhu vyhovieť úplne (najmä nemohol prihliadať na jeho prezentované obavy zo straty zamestnania - s poukazom na cit. ust. § 154 ods.1 OSP, podľa ktorého je pre rozhodnutie súdu rozhodujúci skutkový stav preukázane existujúci v čase jeho vyhlásenia), vyhovel mu čiastočne, znížením doterajšieho výživného na sumu 70,- eur mesačne a to s účinnosťou od 01.01.2013 a vo zvyšku jeho návrh zamietol - keď za rozhodujúcu pre takéto svoje rozhodnutie považoval zistenú podstatnú zmenu pomerov na strane matky odporkyne ako povinnej (svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť dobrovoľne plniacej), spočívajúcu v jej podstatne zvýšenom príjme z pracovnej činnosti tak, ako je skôr uvedené.

Súd s poukazom na vyššie citovanú právnu úpravu dodáva, že i toto rozhodnutie, pokiaľ nadobudne právoplatnosť, možno na návrh zmeniť v prípade preukázania budúcej kvalifikovanej zmeny pomerov oproti rozhodným pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých súd vychádzal vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 151 ods.1 v spojení s ust. § 150 ods.1 a § 142 ods.2 OSP, so zreteľom na predmet konania, čiastočnú úspešnosť oboch jeho účastníkov a nedostatok riadneho vzájomného uplatnenia nárokov na náhradu trov, špecifikovaných dôvodom a výškou.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Tento rozsudok je v časti výroku odsudzujúceho na plnenie výživného predbežne vykonateľný; lehota na plnenie plynie od jeho doručenia (§ 162 ods.1,2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).

Rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov (§ 163 ods.1 OSP).